

1838

Onsdagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

Aarhuus Stifts = T i d e n d e.

No 153.

den 19de September.med Brevposterne
allene privilegerede

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissair A. F. Elmquist.

U d l a n d e t.

Fra Mailand berettes under 6te dennes, at Keiser Ferdinand I har forberiget sin Kroningsfest, som Konge over det Lombardisk-Venetianske Rige, ved at udgive en Amnestieact, meddeelt i en egenhændig Skrivelse til hans Ducle, Erkehertug Vicekongen Rainer, ifølge hvilken Keiseren tilkjendegiver: alle de Individuer, som formedelst Statsforbrydelser befinde sig paa deres Straffesteb, fritages for den resterende Straffetid; alle de Undersøggelser, som ere indledte imod Nærværende for politiske Umtriebe, skulle ganske ophøre; de Individuer, som paa Grund af lignende Umtriebe ere indskrænkede til at opholde sig paa et bestemt Sted, skulle strax sættes i fuldkommen Nødelse af deres Frihed; de, som af samme Grund have været underkastede precetto politico, skulle fritages for samme; og de Flygtninge fra det lombardisk-venetianske Kongerige, som ønske at vende tilbage til deres Fædreland, kunne, naar de inden eet Aars Forløb indgive deres Ansøgning til Keiseren, vente at deelsagtiggjøres i samme Naade; ligesom ogsaa de Flygtninge, som ikke ønske at vende tilbage til deres Fædreland, ville erholde Bevilling til Udvandring, saafremt de inden samme Tids Forløb derom indgive deres Ansøgning.

At Erkebispfen af Mecheln er ankommen til Rom, skrives der fra denne By, har givet Romerne Anledning til megen Taler, da Udnævnelser af en transalpin Cardinal altid bliver betragtet som et vigtigt Kirkeanliggende. Længe bleve Underhandlingerne om denne Udnævnelse dækkede med den dybeste Hemmeligheds Slør. Som bekjendt pleier en Cardinal, som udnævnes udenfor den romerske Stat, at modtage den oversendte Cardinalbarret af Landsfyrstens Haand i Paven's Navn. Men da Kong Leopold er Protestant, saa har man valgt den Udvei, at Erkebispfen maatte reise til Rom.

Fra Athenen meldes, at der i Messenien var udbrudt en Rebellion, hvortil følgende Anledning an-

gives. Den 16de August vilde 9 Gensd'armer sængsle Vasilio Maniatis, Secretair hos Demarchen i Bouphras; men de bleve angrebne af et stort Antal Bønder, som hjalp Maniatis til at flygte, forfulgte Gensd'armerne og blokerede deres Caserne. Rebellerne fordeelte sig derpaa i 2 Corpsler, hvoraf det ene trak sig henimod Navarino, det andet slog deres Leier op ved Landsbyen Voi. Demarchen af Trikis, som havde forenet sig med Statholderen i Messenien, drog imod dem; og efterat denne havde opfordret Phalaritterne, Demarcherne og Primaterne i Provindsen til at forene sig med dem, for at gjenoprette den offentlige Rolighed, bleve Rebellerne snart adspredte; de fire Demarcher for Menihbederne Bias, Bouphras, Gyalos og Vidassos bleve sængslede, da disse Menigheder vare de eneste, som havde taget Deel i Rebellionen.

Dronningen af Grækenland er paa et græsk Dampskib afgaaet til Ancona, for derfra at reise til sin Fader, Storbertugen af Oldenborg, fra hvilken Reise hun agter sig tilbage om 6 Uger.

Efter Breve fra Madrid af 1ste dennes havde Dronningen tilkjendegivet Grev D'Alia, at hun havde besluttet at afskedige Ministrene Mon og Castro. Den til Aragonien assendte General Latre er formedelst Sygdom bleven i Guadalajara. Cabrera er fra sit Tog til Valencia vendt tilbage til Morella med 150,000 Piastra og et rigt Bytte. Efter Beretninger fra Bajonne af 5te ds. havde Spartero ikke tabt Modet, men meget mere sammenkaldt sine Officerer for at antyde dem, at han med det første vil angribe Morella. Han ventede kun paa at Munnagorri og D'Donnell skulde rykke ind fra Vera og Urdar. Den brittiske Legions Artillerie var over Santander indtruffet i Dlite. Carlisterne berede sig til det kraftigste Forsvar. I Elisondo er Statholderen tilligemed flere Privatpersoner bleven arresteret; man fandt hos dem en Brevvevling med Munnagorri. — Contracten med Huset Rothschild om et Laan af 50 Millioner Realer er endelig bleven undertegnet.

Efterat Politiet i Christiania for længere Tid siden var bleven gjort opmærksom paa at Huusmændene Knud Iversen og Christopher Hansen, der begge boe i Nærheden af Borrebækken, sandsynligviis havde fundet nogle af de i Banken staaende Penge, og derpaa at en Blikspand, indeholdende en Deel Penge, var bleven funden hensat i en Steendynge i Nærheden af Borrebækken, bleve de nødvendige Undersøgelser anstillede, og da fundet, at der virkelig i den opgivne Steenbunke fandtes staaende en Blikspand, der indeholdt henved 350 Spd., deels i Femdalersedler, deels i Gen- og Halvdalersedler. Ved de afholdte Forhør tilfode de formeldte Huusmænd at have en Dag i dette Aars Foraar ved at bryde Stene i Amvoldsmarken fundet en Pakke Bankrepræsentativer, bestaaende af lutter Femdalersedler, af hvilke Christopher Hansen blev udleveret 20 Stykker af Knud Iversen, der selv beholdt Resten. Christopher Hansen tilfod at have forbrugt sine Penge, hvorimod Knud Iversen paastod kun at have brugt noget over 30 Specier. De enkelte og halve Spd. havde han tilverlet sig paa forskjellige Steder.

Fædrelandet.

I Mandags Aftes imellem 4 og 5 ankom Fregatten Nota paa Kjøbenhavns Rhed, hvor vor hæderkronede Landsmand, Bertel Thorvaldsen, snart modtoges med den meest levende Begejstring af en talrig Forsamling, der paa festlig smykkede Baade samlede sig om Fregatten. Paa Toldboden hilsendes han med et mangefold gjentaget Hurra, og da han var stegen i den Bogn, som ventede ham, bleve Hættene spændte fra og Bognen saaledes af den tallose Mængde trukken gennem Gaderne til Charlottenborg. (I næste Avis skal en udførligere Beretning følge.)

Stændercommissarius, Conferentsraad Ørsted, der den 10de Septbr. hjemkom til Kjøbenhavn fra Viborg, efter paa Hjemreisen at have gjæstet flere Kjøbstæder, navnlig Aalborg og Odense, hvor han har erholdt fornøiede Bewiser paa den velfortjente Popularitet, han nyder, har den 11te Septbr. havt Audients hos Hs. Majestæt Kongen, der sikkert vil have bevidnet ham sin særdeles Tilfredshed med det Mod og det Talent, hvormed han i Stænderne har forfattet Regjeringens Sag. Dette vil for ham da være et nyt Vidnesbyrd for det hæderlige Kald, Skjæbnen har tildeelt ham, at være en Midler mellem Kongen og Folket, Regjeringen og Stænderne. Sid han med lige saa megen Kraft lige over for Kongen vil tale Stændernes Sag, som han i deres Forsamling har repræsenteret Regjeringens Interesse. (Khvnsøp.)

De i Kjøbenhavn den 10de ds. sammentraadte Obligationshavere i det wilsonske Laan have nu i en Skrivelse til Statsgjældsdirectionen forespurgt: om ikke Amortisationen fremdeles hvert kommende Aar skal vedblive at være saaledes, som den er bestemt i Hovedobligationen af 8de Juni 1825, at nemlig Hvad

der af Risl. 192,500 ikke skal anvendes til Forrentning af de uindløste Obligationer anvendes til Laanets Amortisation? Obligationshaverne antage, at en beroligende Meddelelse i fornævnte Henseende udføres, for at kunne efterkomme den høie Directions Opfordring til Ombytning af Special-Obligationerne, og formene, at Directionen vil finde sig foranlediget til at bevirke en allerhøieste Resolution, der i denne Henseende vilde afgive den Garanti, som Creditorerne nu troe at savne. (Nd. Av.)

I „Fædrelandet“ findes en Artikel „Om Handelslærlingerne i Kjøbstæderne.“ Som Aarsager til, at der er en sand Kræmmer-istebetfor en sand Kjøbmands-Land herskende hos Handelsstanden i Kjøbstæderne, nævner den deels Skolevæsenets Tilstand, deels den Maade, hvorpaa Lærlingerne sædvanlig tilbringe deres Læreaar. I Almindelighed er deres Stilling mere lig en Pakhuuskarls, end en Medhjælper. De besatte sig sjelden med Cortoirforretninger, men tilbringe næsten deres hele Tid i Boutikken med de simpleste Høkerforretninger. Ikke sjelden staae de hele Timer ledige. Boutikkerne, der tillige ere Skjenkestuer, ere hos mange Kjøbmænd om Aftenen Samlingssteder for Dagleiere, Gaardskarle og deslige, i hvis Selskab Lærlingerne maae tilbringe Tiden til langt ud paa Aftenen. Paa mange Steder handles og skænkes der i Særdeleshed om Søndagen, og Lærlingerne have kun fire Formiddage om Aaret for sig selv, nemlig en Jule-, en Paaske-, en Pindse- og Nytaarsdag. Den skadelige Indflydelse, som dette maae have paa Lærlingernes Dannelse, kan, efter „Fædrelandets“ Mening, modarbeides noget, deels v.d. at Forskrifterne om Helligdagene overholdtes af Vorighederne og ved frivillige Foreninger mellem Kjøbmændene, deels ved Indførelsen af en Examen for dem, der ville være Svende, i Forbindelse med Fastsættelse af Straf for de Kjøbmænd, som ikke paasee, at deres Lærlinger blive behørigt forberede.

Sorø. Da Frequentzen her saaledes er tiltaget, at ikke blot alle Elevpladser i Akademiets Opdragelsesanstalt ere besatte, men tillige ikke Faa have meldt sig, som ikke kunne optages strax, har Universitets-Directionen antaget nogle af disse som Aspiranter og tilladt, at de maae deeltage i Underviisningen og være i Huset hos Embedsmænd eller Embedsmænds Enker i Sorø, indtil de ved indtrædende Vacance kunne optages som Elever i Opdragelsesanstalten. Akademiets Skole har den 3die September begyndt sit nye Skoleaar med 94 Disciple, hvoraf 64 ridligere ere Elever i Opdragelsesanstalten, 22 ere „Skolefogende“ eller Børn af Sorø Byes Indvaanere, og 8 Aspiranter eller „interimistiske Skolefogende.“ (Sv. Av.)

Manders. Ved den i forrige Uge foretagne Bortlodning efter endt Væddeløb paa den herværende Rendebane var begaaet den Forseelse, at der blandt de Lodder som skulde af Actiehaverne udtrækkes, bestod et formange, efter at den sidste Actiehaver havde udtrukket sit Lod, i hvilken Anledning Gaard-